

w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Akademii Ekonomiczno-Humanistycznej w Warszawie o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku italianistyka na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, prowadzonego przez Ministra Edukacji i Nauki pod sygn. DSW-WNN.8014.183.2021.2.RJ

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią zespołu nauk humanistycznych oraz nauk teologicznych, wyraża:

negatywną opinię

w związku z tym, że nie są spełnione warunki prowadzenia studiów na kierunku italianistyka na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Uzasadnienie:

1. Nieprawidłowe przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych.

Kierunek został przyporządkowany w 85% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów do dyscypliny naukowej językoznawstwo oraz w 5% do literaturoznawstwa, 3% do nauk o kulturze i religii, 3% do nauk o zarządzaniu i jakości, 2% do psychologii oraz 2% do filozofii. Procentowe przyporządkowanie kierunku do pięciu ostatnich dyscyplin naukowych nie świadczy o tym, by stanowiły one jego teoretyczne podstawy, a jednocześnie trzy z tych dyscyplin nie mieszczą się w zakresie znaczeniowym terminu „filologia”. Choć w nazwie kierunku nie został zamieszczony termin filologia, to koncepcja kształcenia odnosi się do wykonywania zawodu filologa. Filologia zaś jest nauką o języku, literaturze, a także kulturze jakiegoś narodu lub kręgu cywilizacyjnego, a nauki o zarządzaniu i jakości, psychologia czy filozofia nie stanowią jej teoretycznych podstaw. Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny jest uzasadnione tylko wówczas, jeżeli dana dyscyplina stanowi jeden z podstawowych elementów, na których konstruowana jest koncepcja kształcenia i odnosi się do dyscyplin, w zakresie których studenci osiągają wiedzę odnoszącą się do obiektów i zjawisk oraz dotyczących ich metod i teorii wyjaśniających złożone zależności między nimi, w dyscyplinach naukowych tworzących podstawy teoretyczne kierunku, a w przypadku studiów o profilu praktycznym – również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z kierunkiem. Przyporządkowywanie kierunku do dyscyplin może być uzasadnione w świetle koncepcji kształcenia tylko wtedy, jeżeli każda z tych dyscyplin odgrywa istotną rolę jako podstawa formułowania koncepcji, natomiast nie może być uzasadnione obecnością w programie studiów elementów efektów uczenia się i programu studiów o charakterze subsydiarnym lub kontekstowym, względem całej koncepcji kształcenia, a taki charakter w przypadku kierunku o nazwie filologia mają nauki o zarządzaniu i jakości, psychologia i filozofia. Przyporządkowanie kierunku w 85% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia

studiów do dyscypliny naukowej językoznawstwo jest niewłaściwe, ponieważ błędnie identyfikuje podbudowaną teoretycznie wiedzę w tej dyscyplinie z operacyjną wiedzą dotyczącą systemu języka i reguł poprawności posługiwania się nim.

2. Nieprecyzyjna koncepcja kształcenia w odniesieniu do roli dyscyplin naukowych w procesie kształcenia i określenia zawodów, do których przygotowuje kierunek.

W koncepcji kształcenia nie przedstawiono katalogu zawodów, do wykonywania których przygotowuje ma kierunek studiów. Przewiduje się możliwość wyboru jednego spośród trzech modułów rozszerzających: *translatorskiego*, *turystyczno-biznesowego* oraz *edukacyjnego*. Nie jest jasne, jakie zawody mógłby wykonywać absolwent po ukończeniu studiów w module turystyczno-biznesowym oraz edukacyjnym. Kierunek nie przygotowuje bowiem do wykonywania zawodu nauczyciela języka włoskiego.

3. Koncepcja kształcenia nie uwzględnia potrzeb zawodowego rynku pracy i otoczenia społeczno-gospodarczego.

Zasadność kształcenia studentów na kierunku italianistyka została wykazana tylko na podstawie ogólnych uwarunkowań ekonomiczno-społecznych w Polsce oraz w Unii Europejskiej i na świecie związanych ze znajomością języków obcych. Wnioskodawca nie w pełni uzasadnił potrzeby uruchomienia kierunku italianistyka (a więc wskazanie języka włoskiego jako wiodącego) ograniczając charakterystykę kierunku do ogólnego opisu przydatności filologa na rynku pracy. Nie udokumentowano przeprowadzenia konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi, których celem byłoby wypracowanie wspólnej, spójnej z oczekiwaniami otoczenia społeczno-gospodarczego koncepcji kształcenia lub przynajmniej uzyskania wiarygodnej opinii potencjalnych pracodawców na temat przygotowywanego przez Uczelnię programu studiów.

4. Efekty uczenia się nie odpowiadają koncepcji kształcenia i przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych.

Efekty uczenia się nie zakładają osiągnięcia przez studentów zaawansowanej wiedzy odnoszącej się do obiektów i zjawisk oraz dotyczących ich metod i teorii wyjaśniających złożone zależności między nimi, w dyscyplinach naukowych, do których został przyporządkowany kierunek oraz zastosowań praktycznych tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z kierunkiem. O ile w dyscyplinach naukowych językoznawstwo i nauki o kulturze i religii efekty uczenia się odnoszą się do zaawansowanego stopnia kompetencji, to w dyscyplinie literaturoznawstwo do poziomu podstawowego. Jednocześnie w przypadku nauk o kulturze i religii efekty uczenia się nie zakładają wykorzystania osiągniętej wiedzy w działalności zawodowej związanej z kierunkiem. W zakresie pozostałych dyscyplin naukowych, do których został przyporządkowany kierunek efekty uczenia się nie odnoszą się w ogóle do obiektów i zjawisk oraz dotyczących ich metod i teorii wyjaśniających złożone zależności między nimi oraz zastosowań praktycznych tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z kierunkiem.

5. Treści programowe nie odpowiadają koncepcji kształcenia.

Udział treści programowych w dyscyplinie naukowej językoznawstwo nie odpowiada przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych i jej wiodącej roli. Treści językoznawcze w rozumieniu pojęć czy teorii językoznawczych (również w aplikacyjnym ujęciu) obecne są jedynie w części zajęć, dla których łączna liczba

punktów ECTS wynosi 16: *wprowadzenie do językoznawstwa, gramatyka opisowa języka włoskiego, fonetyka języka włoskiego, morfologia i składnia języka włoskiego, akwizycja języków/psycholingwistyka*. Zajęcia z zakresu *praktycznej nauki języka włoskiego*, rozwijające praktyczną, operacyjną wiedzę dotyczącą systemu języka i reguł poprawności posługiwania się nim, nie są zajęciami o charakterze językoznawczym.

6. Do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zostały zaliczone zajęcia, które tych umiejętności nie kształtują.

Do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zostały włączone zajęcia z języka łacińskiego, praktycznej nauki języka włoskiego, dodatkowy język obcy oraz gramatyka *opisowa języka włoskiego, fonetyka języka włoskiego, problematyka społeczno-polityczna współczesnych Włoch/historia i kultura Włoch* i in., w przypadku których zarówno w założonych dla nich efektach uczenia się jak i treściach programowych brakuje odniesień do praktycznego zastosowania wiedzy w sytuacjach zawodowych właściwych dla kierunku. Praktyczne nauczanie języka obcego nie oznacza, że na tych zajęciach wykonywane są przez studentów w adekwatnych warunkach czynności powiązane z przyszłą ścieżką zawodową. Podczas takich zajęć kształtowane są bowiem przede wszystkim ogólne umiejętności językowe, np.: pisanie, czytanie, interakcja czy mediacja i powiązane z nimi kompetencje, np. zdolność do dokonywania samooceny, wykorzystania technik samodzielnej pracy nad językiem, korzystania ze źródeł informacji, w tym również przy pomocy technologii informacyjno-komunikacyjnych. Kompetencje te wynikają wprost z Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego, który stanowi ogólną ramę dla kształcenia językowego, która nie jest powiązana z praktycznym profilem studiów i kierunkiem studiów. Analiza tekstu czy też poprawne posługiwanie się strukturami języka obcego nie są praktycznymi umiejętnościami zawodowymi, lecz kompetencjami ogólnymi, na których dopiero mogą być budowane umiejętności specjalistyczne, w tym powiązane z danym zawodem.

Dobór proponowanych miejsc odbywania praktyk zawodowych nie zapewnia prawidłowej realizacji praktyk w odniesieniu do koncepcji kształcenia. Dobór miejsc realizacji praktyk w niewielkim stopniu oddaje specyfikę kierunku, gdyż nie został w nich uwzględniony język włoski jako język niezbędny w ich realizacji.

§ 2

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ciąży obowiązek zawiadomienia Ministra Edukacji i Nauki o jego złożeniu.

§ 3

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Akademii Ekonomiczno-Humanistycznej w Warszawie.

Uchwała nr 801/2021
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 2 września 2021 r.

---

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu
08.09.2021

Stanisław Wrzosek